

Kulttuurihyvinvointisuunnitelma *v. 2026-2029*

Painopisteet, tavoitteet ja toimeenpiteet

POHJOIS-KARJALA
Maakuntaliitto

Kulttuurihyvinvointi

ihmisten kokemusta siitä, että taide ja kulttuuri tukevat hyvinvointia tai ovat siihen yhteydessä (Lilja-Viherlampi & Rosenlöf 2019).

Ytimessä :

- Kulttuurin monimuotoisuus ja läsnäolo kaikkialla
- ihmisen oma toimijuus taiteen ja kulttuurin kokijana ja tekijänä
- ihmisen kulttuuriset tarpeet ja oikeudet
- Yksilöllisyys - yhteisöllisyys

Suunnitelman rakenne

1. Määritelmä
2. Painopisteet ja niiden kehittämistavoitteet
3. Arviointi

Painopisteet

Hyvinvoivat
ja toimintakykyiset
asukkaat

Osallisuus
ja
yhteisöllisyys

Turvallinen arki
ja
ympäristö

Kulttuurihyvinvoinnin
rakenteet
ja
kehittäminen

Maakunnallinen hyte-suunnitelma

1. Hyvinvoivat ja toimintakykyiset asukkaat

Tavoitteet:

- Asukkaiden tietoisuus kulttuurin vaikutuksista hyvinvointiin, terveyteen ja toimintakykyyn vahvistuu
- Jokaisella on mahdollisuus arjen luovuuteen, itsensä toteuttamiseen ja kulttuurin kokemiseen riippumatta asuinpaikasta, taloudellisesta asemasta tai elämäntilanteesta.

Toimenpiteet:

- Viestimme asukkaille useilla väylillä ja useiden toimijoiden yhteistyönä kulttuurihyvinvointipalveluista ja kulttuurin vaikutuksista hyvinvointiin, terveyteen ja toimintakykyyn
- Vahvistamme asukkaiden roolia aktiivisina osallistujina, toimijoina ja vaikuttajina kulttuurihyvinvointitoiminnassa
- Edistämme uusia keinoja tukea asukkaiden mahdollisuuksia kulttuurin kokemiseen kuten esim. Kaikukortti, kulttuurikaverit ja -lähete
- Tuomme kulttuuripalvelut monikanavaisesti lähelle asukkaiden arkea (koti, kuntien kulttuuripaikat, sote-toimipisteet, koulut, päiväkodit, asukkaiden omat yhteisöt).

2. Osallisuus ja yhteisöllisyys

Tavoitteet:

- Kulttuurihyvinvoinnin edistämisen rooli yhteisöllisyyden tukemisessa ja yksinäisyyden vähentämisessä on tunnistettu, tunnustettu ja hyödynnetty
- Paikalliset yhteisöt, järjestöt ja asukkaat ovat mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa kulttuurihyvinvointitoimintaa
- Taide ja kulttuuri tukevat paikallisdemokratian toteuttamista

2. Osallisuus ja yhteisöllisyys

Toimenpiteet:

- Julkisorganisaatiot hyödyntävät taidetta ja luovia menetelmiä asukkaiden osallisuuden ja näkemysten saamiseksi päätöksenteon tueksi
- Kehitämme asukkaiden ja kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksia ja -kanavia sekä osallisuutta kulttuurihyvinvointipalveluiden avulla
- Tuemme sukupolvien välisten ja monikulttuuristen kohtaamisten toteutumista
- Tuemme järjestöjen ja kulttuuritoimijoiden toimintaedellytyksiä kulttuurihyvinvoinnin edistäjinä
- Kehitämme mahdollisuuksia osallistumiseen esimerkiksi kulttuurikahvilatoiminnan ja yhteiskyyditysten järjestämisellä

3. Turvallinen arki ja ympäristö

Tavoitteet:

- Taide ja kulttuuri toimivat resilienssin ja kestävän hyvinvoinnin edistäjänä ja niiden keskeinen merkitys huoltovarmuuden ja turvallisuuden vahvistajana on tunnistettu
- Taide- ja kulttuuritoiminta vahvistavat ihmisten välistä ymmärrystä ja yhteistyötä eri väestöryhmien välillä

Toimenpiteet:

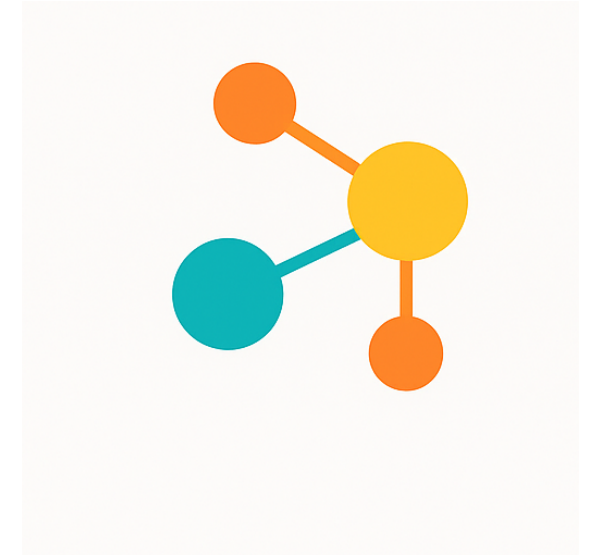
- Vahvistamme ja lisäämme alueen asukkaiden kohtaamisia kulttuurin keinoin turvallisuuden ja viihtyisyyden kokemuksen edistämiseksi
- Ylläpidämme kulttuurihyvinvointitoiminnalla henkistä kriisinkestävyyttä ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta sekä vahvistamme yhteiskunnallista eheyttä.
- Hyödynnämme kulttuurihyvinvointitoimintaa väkivallan vähentämisessä, kotoutumisessa ja hyvien väestösuhteiden rakentamisessa.

4. Kulttuurihyvinvoinnin rakenteet ja kehittäminen

Tavoitteet:

- Maakunnassa toimii pysyvä kulttuurihyvinvoinnin yhteistyörakenne
- Kulttuurihyvinvoinnin käsite ja merkitys ymmärretään laajasti kaikilla yhteiskunnan sektoreilla
- Kulttuurihyvinvoinnin edistäminen on näkyvä ja arvostettu osa maakunnallista hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä
- Rahoitus- ja toimintamallit turvaavat kulttuuripalveluiden jatkuvuutta, toimintaedellytyksiä ja kulttuurialan ammattilaisten työllistymistä kulttuurihyvinvointipalveluihin

4. Kulttuurihyvinvoinnin rakenteet ja kehittäminen

Toimenpiteet:

- Alueella toimii kulttuurihyvinvointiryhmä ja-verkosto esim. Taikusydän-verkosto
- Organisaatioihin on nimetty kulttuurihyvinvoinnin yhdyshenkilöt/ -koordinaattorit
- Vahvistamme kuntien, hyvinvointialueen sekä kulttuuritoimijoiden tietoisuutta ja osaamista kulttuurihyvinvoinnista
- Kulttuurihyvinvointi tehdään näkyväksi kunnan ja hyvinvointialueen päätöksenteossa ja toiminnassa sekä työntekijöiden työnkuvassa
- Lisäämme yhteistyötä sote-, hyte- ja kulttuurihyvinvointipalveluiden yhdyspinnoilla
- Tuemme kulttuuritoimijoiden osaamista kulttuurihyvinvointipalvelujen tuottamiseen
- Kehitämme kulttuurihyvinvointitoiminnan palvelujärjestelmää

